

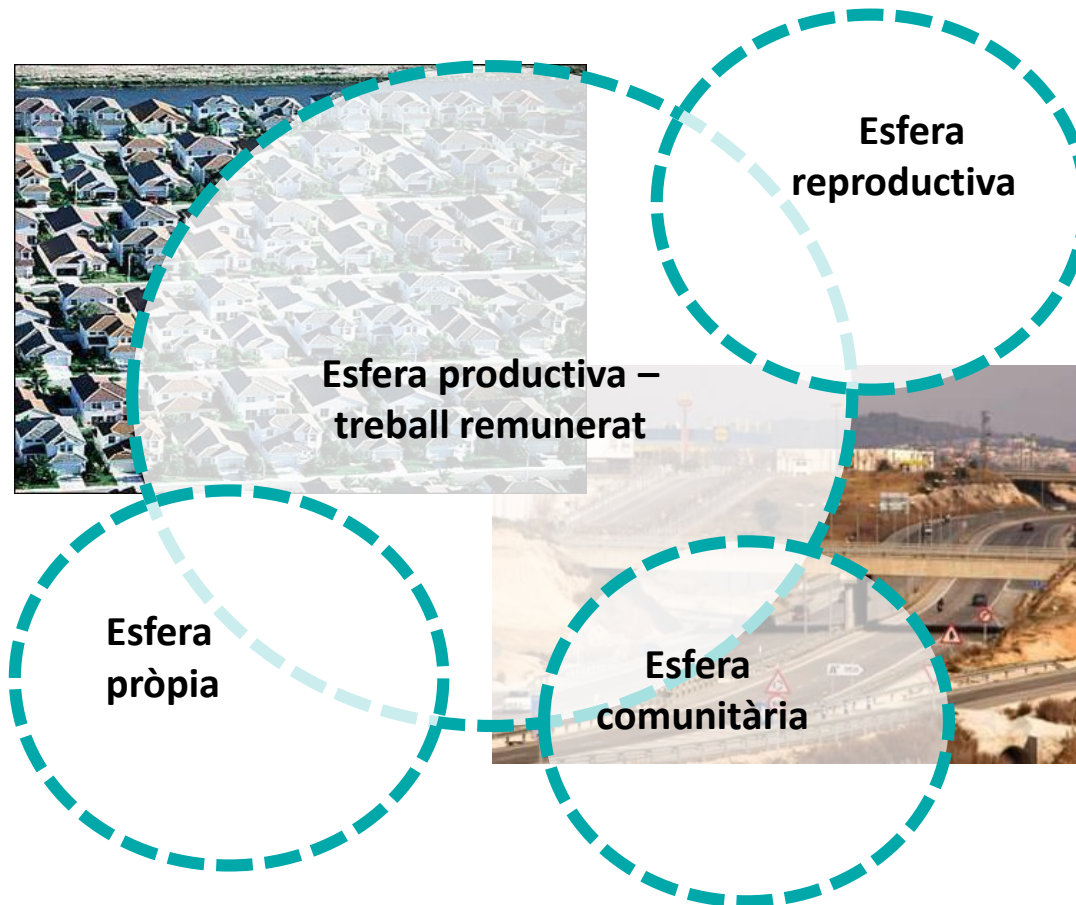
Mobilitat des d'una perspectiva de gènere

Il·lustració: Tonina Matamalas per a Col·lectiu Punt 6

Emmarcament

La mobilitat des d'una perspectiva de gènere

Model de mobilitat històricament androcèntric:

prioritat a la mobilitat masculina, als desplaçaments per motius ocupacionals i en vehicle privat motoritzat

Crisi ambiental + crisi de les cures

Incloure la **perspectiva de gènere en la mobilitat** implica un **canvi de prioritats** i posar la complexitat de la **vida quotidiana** de les persones en el seu conjunt i en la seva diversitat

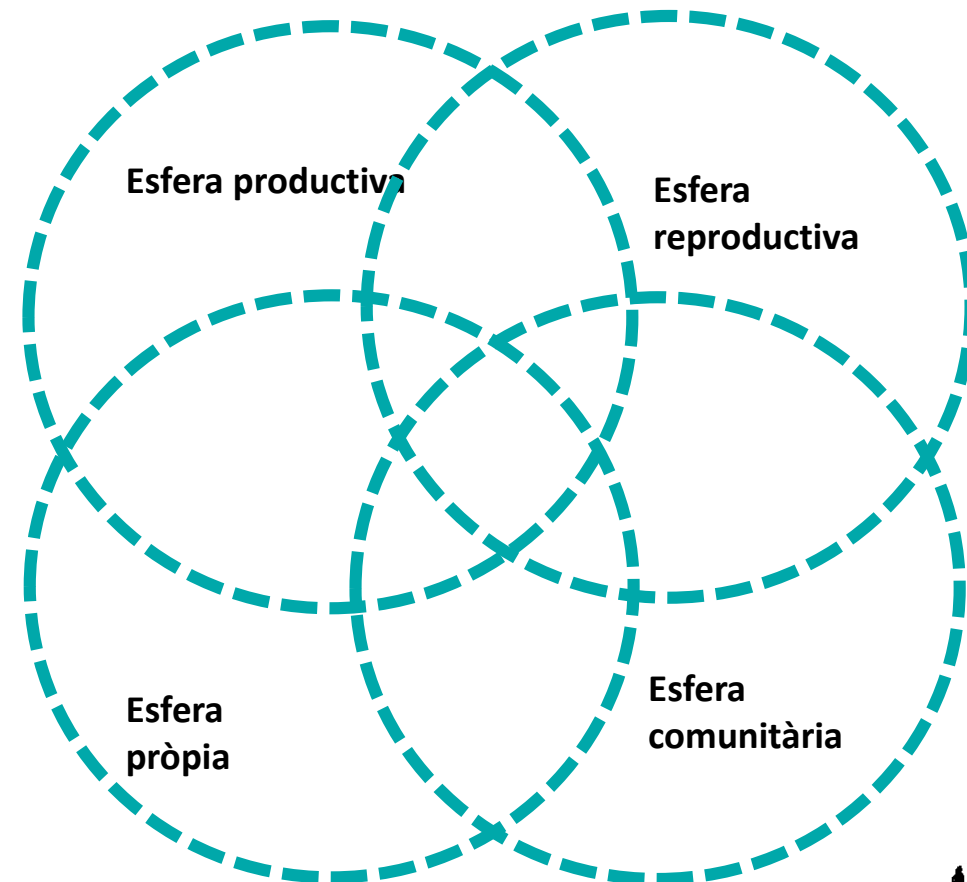
Inspirat en els models sostenibles de **mobilitat de les dones**

Trencant binarismes i entenent la **diversitat d'identitats**

Emmarcament

La mobilitat des d'una perspectiva de gènere

Centrada en la vida quotidiana de les persones

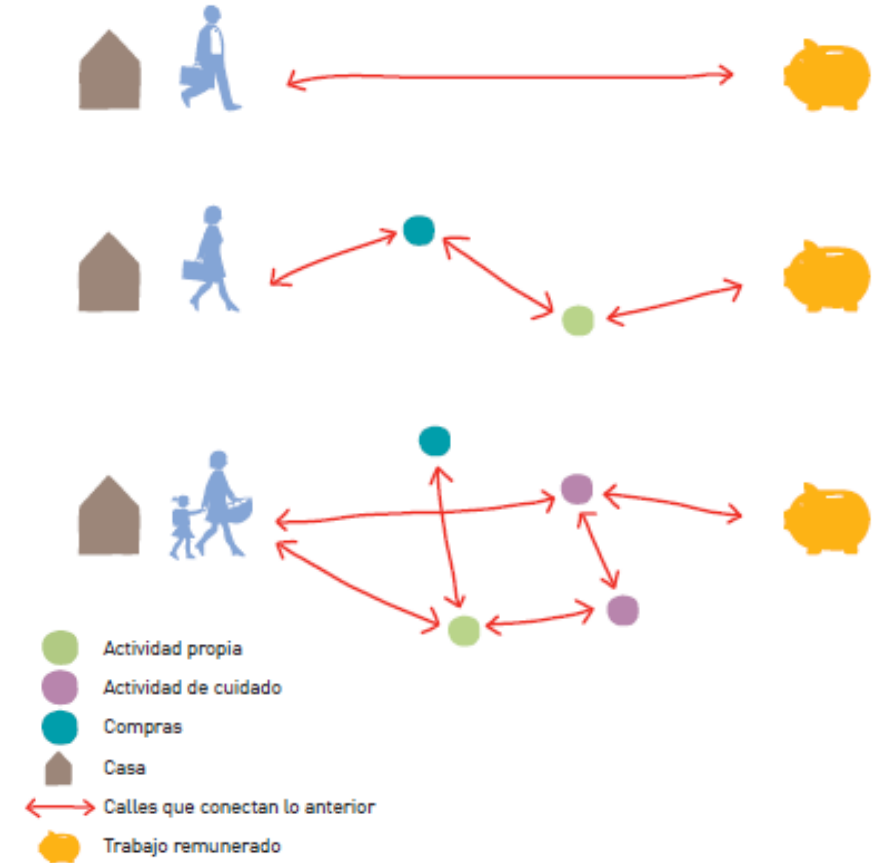
Diagnosi

Mobilitat quotidiana de les dones és més complexa, sostenible i diversa que la dels homes

- Els desplaçaments es produeixen per major nombre de motius i més desplaçament per motius de la cura de les persones
- Desplaçaments poligonals
- Encadenen més viatges
- Recorren menys distància en cada viatge
- Al final del dia recorren més quilòmetres
- Major nombre de desplaçament a peu o transport públic

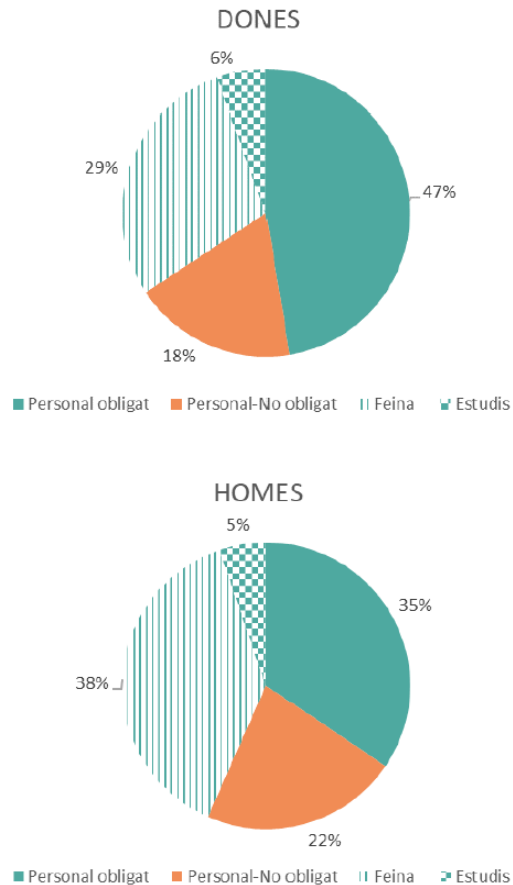
Coreografies de les Vides Quotidianes

Diagnosi

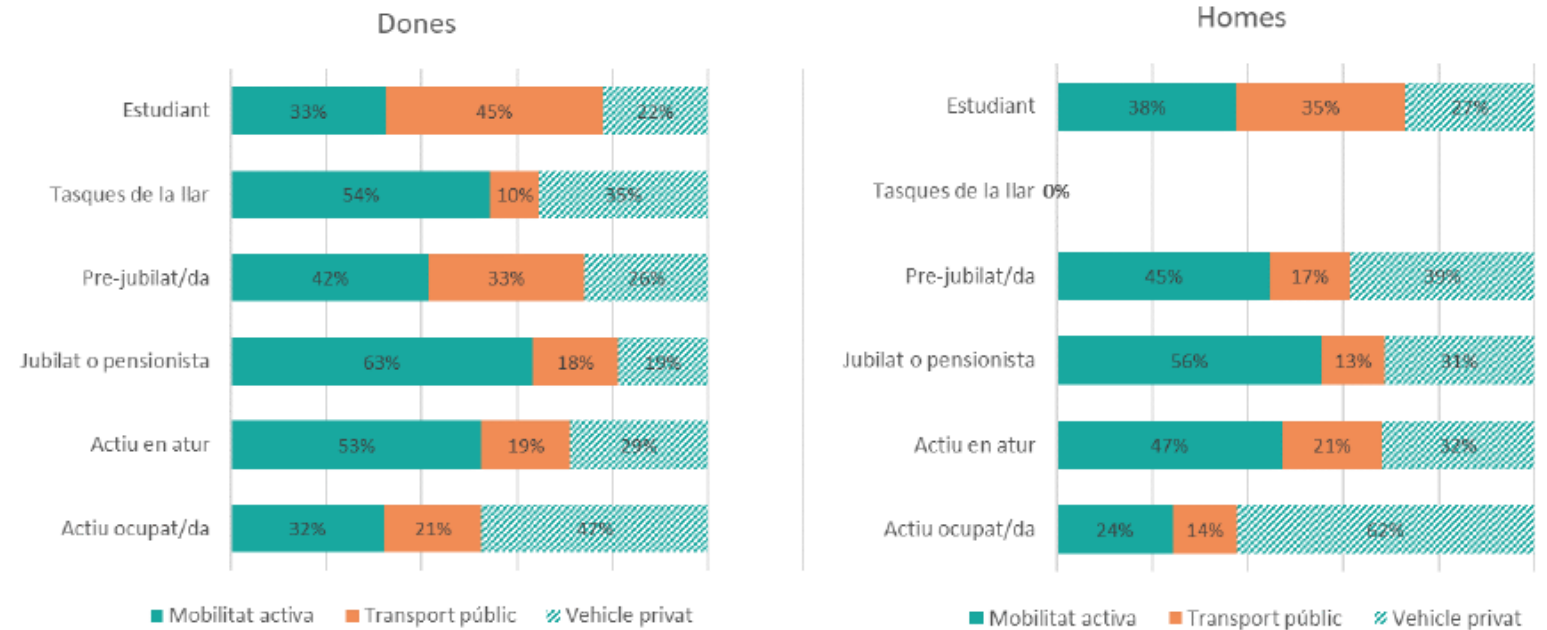
Mobilitat i gènere

Figura 32. Motiu dels desplaçaments en dia feiner sense tenir en compte tornades a casa

Quins desplaçaments s'han prioritzat en les polítiques de mobilitat?

Figura 52. Repartiment modal dels desplaçaments segons situació laboral

*Pel conjut d'homes enquestat les respostes sobre el motiu "tasques de la llar" de la mostra no són representatives

Diagnosi

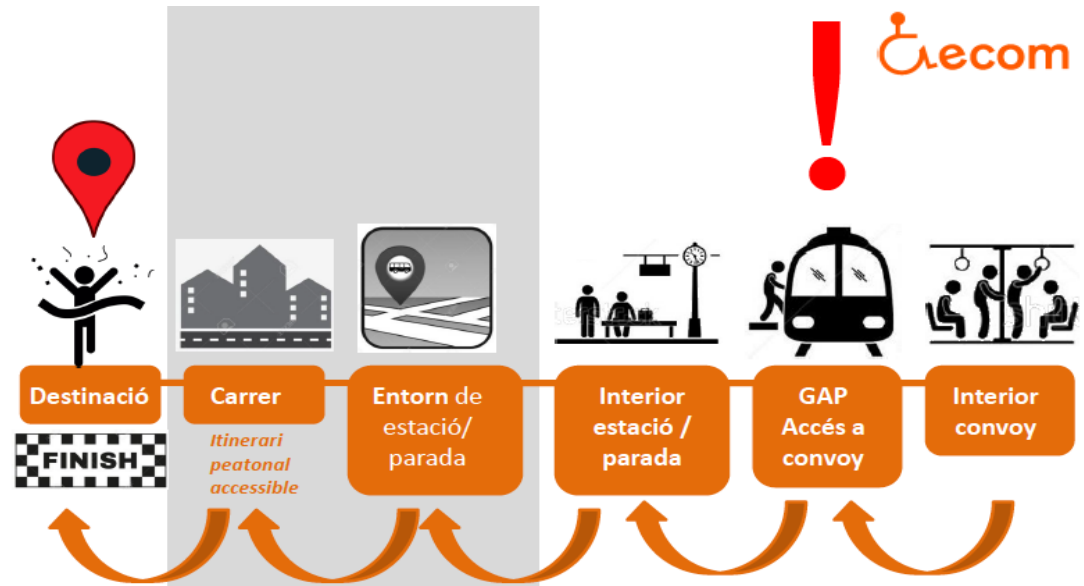
Accessibilitat

Quins desplaçaments s'han prioritzat en les polítiques de mobilitat?

Les persones amb necessitat d'accessibilitat representen el 25% de la població de Catalunya

El 14,8% de la població amb discapacitat enquestada no es va moure el dia anterior (respecte el 6,6% de la població sense discapacitat que no es va moure). Com major és el grau de discapacitat més alt és el percentatge de població que no es mou.

Font: ECOM

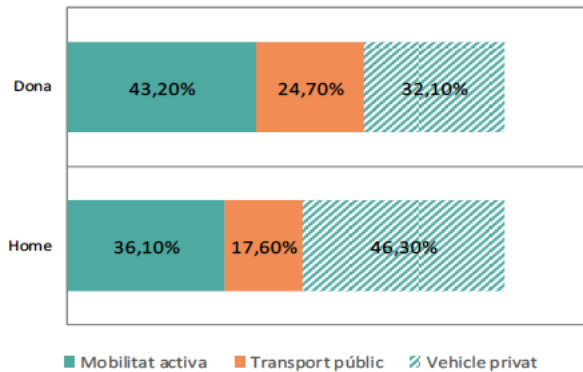
Diagnosi

Mobilitat i gènere

Les dones a l'àmbit del SIMMB sumen gairebé el 70% de la mobilitat sostenible

Figura 38. Repartiment modal dels desplaçaments segons gènere

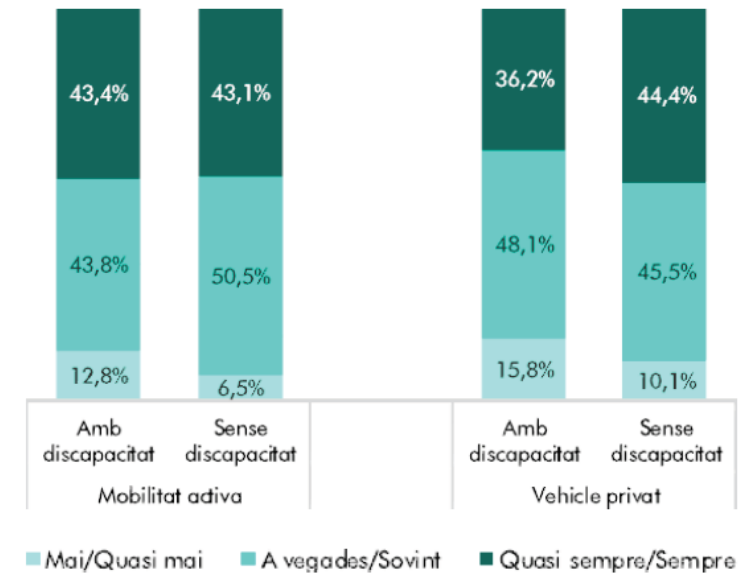

Quin mode de mobilitat s'ha prioritzat?

Taula 22. Repartiment modal del desplaçament segons edat i gènere

Gènere	Edat	Mobilitat activa	Transport públic	Vehicle privat
Homes	De 16 a 29 anys	32,3%	29,7%	38,0%
	De 30 a 64 anys	30,9%	15,2%	53,8%
	De 65 i més anys	56,8%	14,9%	28,3%
	Total	36,1%	17,6%	46,3%
Dones	De 16 a 29 anys	30,9%	41,7%	27,4%
	De 30 a 64 anys	40,1%	21,6%	38,3%
	De 65 i més anys	63,8%	21,6%	14,7%
	Total	43,2%	24,7%	32,1%
Total		39,8%	21,3%	38,9%

Figura 189 Ús habitual dels diferents modes

Diagnosi

Desigualtats de Gènere

Feminització de la pobresa

Major esperança de vida però amb pitjors condicions

Manca de temps i necessitats de conciliar tasques

Violència masclista i lgtbfòbica

Capacitisme

Impacte de la contaminació en la salut de les dones

Manca de representació en gestió de la mobilitat

Dones gestores i treballadores al transport públic

Mentre les dones són entre el 60 i 70% de persones usuàries del transport públic, el funcionament i la gestió i planificació del transport públic és majoritàriament masculí. En l'àmbit europeu només un 22% de les persones que treballen en l'àmbit del transport són dones, que baixa al 17% quan es parla de l'entorn ferroviari.

Mobilitat ACCESSIBLE i DIVERSA

Pla director de Mobilitat
2020 - 2025

ATM Àrea de Barcelona
Autoritat del Transport
Metropolità

Que respongui a la diversitat de necessitats, ritmes, cossos, estats de salut i nivells econòmics

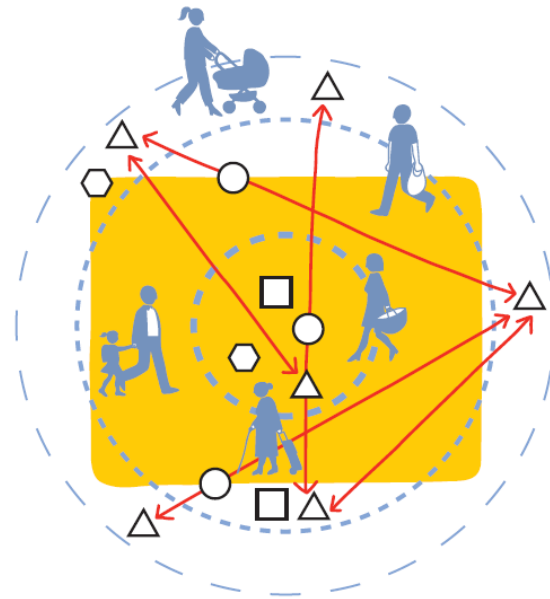

Gènere en la mobilitat

Mobilitat QUOTIDIANA i DE CURES

Recorreguts funcionalment útils, multimodals, multiescalar i suport a les tasques de cura de persones

El barri i la seva xarxa quotidiana

- Espais de relació
- △ Equipaments quotidians
- Comerços
- Delimitació del barri
- ⬡ Parades de transport públic
- ↔ Carrers que connecten l'anterior

Distàncies a peu sense dificultat

- 5 min a peu
- 10 min a peu
- 20 min a peu

Violències masclistes, percepció de por i seguretat

6 PRINCIPIS DE SEGURETAT AMB PERSPECTIVA DE GÈNERE

SENYALITZACIÓ:
SABER ON ETS I
ON VAS

ENTORN SENYALITZAT

La senyalització (visual, acústica i tàctil) ens ajuda a entendre la ciutat i la seva estructura, i a orientar-nos més fàcilment augmentant la percepció de seguretat. Una senyalització realitzada amb iconografia no sexista i diversa (edats, cossos) inclou les diferents persones que formem part d'aquesta societat i ens fa sentir part d'ella d'igual a igual.

VISIBILITAT:
VEURE I SER VISTA
ENTORN VISIBLE

La visibilitat permet a través de la configuració física de l'espai que les persones puguin visualitzar tots els elements i persones que hi ha a l'entorn i localitzar possibles sortides en una situació de risc. A més, fa visibles les dones com a subjectes actius reconeixent els diversos papers que desenvolupen a la societat sense caure en estereotips de tractar-les com a objectes o víctimes. També visibilitza les tasques reproductives i les valora socialment, promovent la coresponsabilitat social i dins del grup de convivència, sense que segueixin recaient exclusivament a les dones.

LA CONCUERRENCIA DE PERSONES:
ESCOLTAR I SER ESCOLTADA

ENTORN VITAL

La vitalitat afavoreix la presència de persones, la reunió, la relació i l'ajuda mútua. Un entorn vital garanteix mitjançant el disseny i la configuració física, que diferents persones puguin realitzar diferents activitats en un espai de manera simultània.

VIGILÀNCIA FORMAL I ACCÉS A
AJUDA: PODER ESCAPAR I OBTENIR
AUXILI

ENTORN VIGILAT

La presència d'activitats als espais permet una vigilància informal que millora la percepció de seguretat de les persones en sentir-se cuidades entre si. La configuració física dels espais permet que hi hagi una connexió visual. Els programes socials i la gestió urbana asseguren que hi hagi població heterogènia als barris.

LA PLANIFICACIÓ I EL MANTENI-
MENT DELS LLOCS: VIURE EN UN
AMBIENT NET I ACOLLIDOR

ENTORN EQUIPAT

Un entorn equipat garanteix que hi hagi persones diverses utilitzant els espais públics i comunitaris perquè estan dotats de tot tipus d'elements urbans, vegetació i infraestructures (accessibles, nets i ben mantinguts) que acompanyen les diferents activitats quotidianes. A més existeixen mecanismes per tal que les persones puguin romandre als seus barris sense problemes d'expulsió per motius econòmics (especulació immobiliària, gentrificació...), condicions de l'habitatge o dels espais (falta d'accessibilitat, manteniment...) o violència masclista.

LA PARTICIPACIÓ DE LA COMUNITAT:
ACTUAR EN CONJUNT

ENTORN COMUNITARI

Un entorn comunitari afavoreix l'apropiació dels espais i el sentiment de pertinença de les persones reforçant la cohesió social i la participació comunitària a l'entorn. Un entorn comunitari és quan existeix relació, convivència i solidaritat entre les persones. Segons els usos i activitats que es prioritzen i es propicien als espais de relació es pot afavorir la convivència, l'intercanvi i la socialització de les persones de manera igualitària contribuint al desenvolupament de les xarxes socials i enfortint la pertinença a la comunitat.

Seguretat vial, autonomia infància, gent gran, persones amb mobilitat reduïda

Mobilitat NOCTURNA i FESTIVA

Desenvolupament d'activitats productives, reproductives, de cura i d'oci a la nit, el cap de setmana o en dies festius

← tornar

22.02.18 | Tema: Mobilitat i transport

Aquesta prova pilot al bus nocturn metropolità, que ja s'està fent en altres ciutats espanyoles i europees, s'implementarà a partir d'aquest dissabte 24 de febrer a la línia N1 del Nitbus, al seu recorregut pel polígon industrial de la Zona Franca, i a la N9 al seu pas per Montgat i Tiana

Foto: Lara Mazagatos

Mesures del Pla

EA0.3

PERSPECTIVA DE GÈNERE: UNA VISIÓ INCLUSIVA EN EL NOU MODEL DE MOBILITAT

Objectiu: Aconseguir la transversalització de la perspectiva de gènere en la mobilitat de la SIMMB

Actuacions a dur a terme:

1. Revisió de la **normativa** referent a la mobilitat (decret 344/2006)
2. Aprofundir l'**anàlisi** de gènere: recull de dades, mètodes qualitatius, anàlisi vida quotidiana
3. Avaluar viabilitat elaboració **informes d'impacte de gènere**
4. Revisió **nomenclatura** dels estudis i enquestes per visibilitzar vida quotidiana
5. Revisió del llenguatge gràfic - **icones** de mobilitat
6. Transversalització perspectiva de gènere **pdl 2021—2030**
7. **Participació dones i persones amb identitat no binària** en l'anàlisi, millora i gestió

Mesures del Pla

EA1.6

AUGMENT DE LA PERCEPCIÓ DE SEGURETAT AL SISTEMA DE MOBILITAT

Objectius: Millorar la percepció de seguretat des d'una perspectiva de gènere i social en el sistema de mobilitat de la SIMMB

Actuacions a dur a terme:

1. **Abordatge integral de l'assetjament sexual** en el sistema de mobilitat i transport públic
2. **Formació** dels agents institucionals de la mobilitat en prevenció violències masclistes
3. **Protocol unitari i integrat** d'abordatge d'agressions sexuals per al sistema de mobilitat
4. Abordatge i prevenció als **equips humans de les operadores** del sistema de mobilitat
5. **Participació de dones, LGBTI, infància i gent gran** en l'anàlisi de percepció de seguretat
6. Elaboració d'un **pla de mesures contra l'assetjament sexual al transport públic**
7. **Auditories de seguretat amb perspectiva de gènere** a les infraestructures de mobilitat
8. **Campanya de comunicació i difusió** de les actuacions en matèria de gènere

Reptes de Futur

La transversalització real de la perspectiva de gènere

Transcendir les polítiques, accions i pràctiques de mobilitat

El pdM posa en valor, nomena i visibilitza realitats que abans estaven ocultes
És un primer pas per modificar condicions, però cal treballar per transformar
l'abordatge del sistema de mobilitat i transport

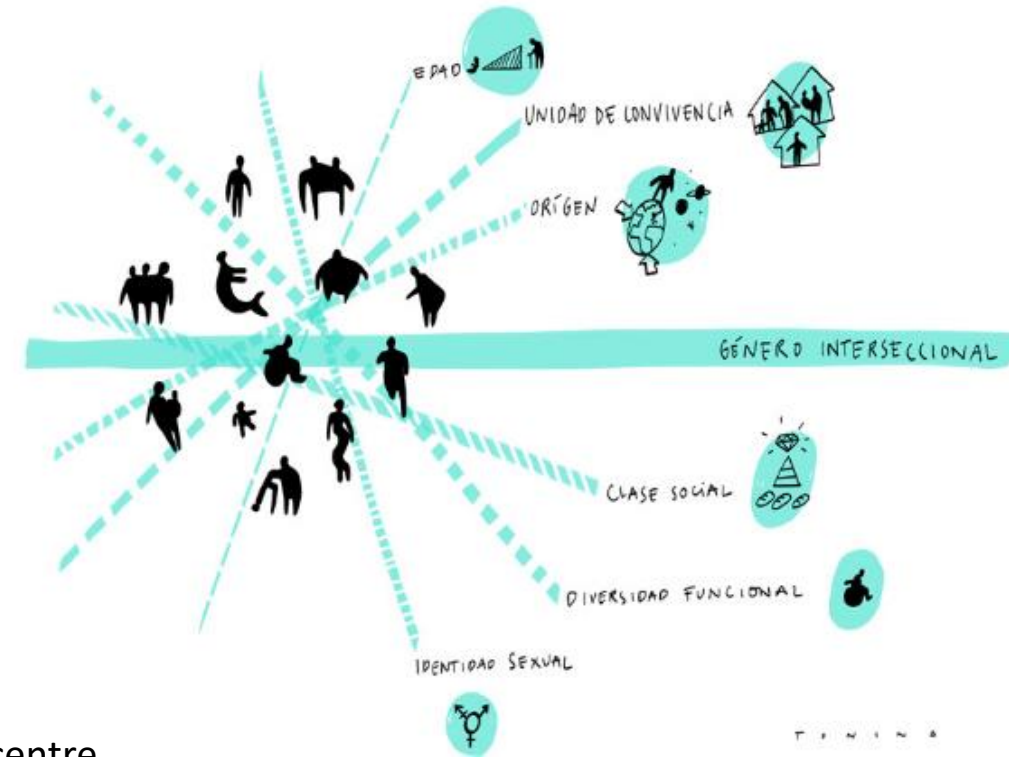
Mostrar la complexitat

Posar en valor l'anàlisi qualitatiu i l'experiència quotidiana
Llenguatge verbal i visual inclusiu

Feminitzar i promoure la interdisciplinarietat en la Gestió de la Mobilitat

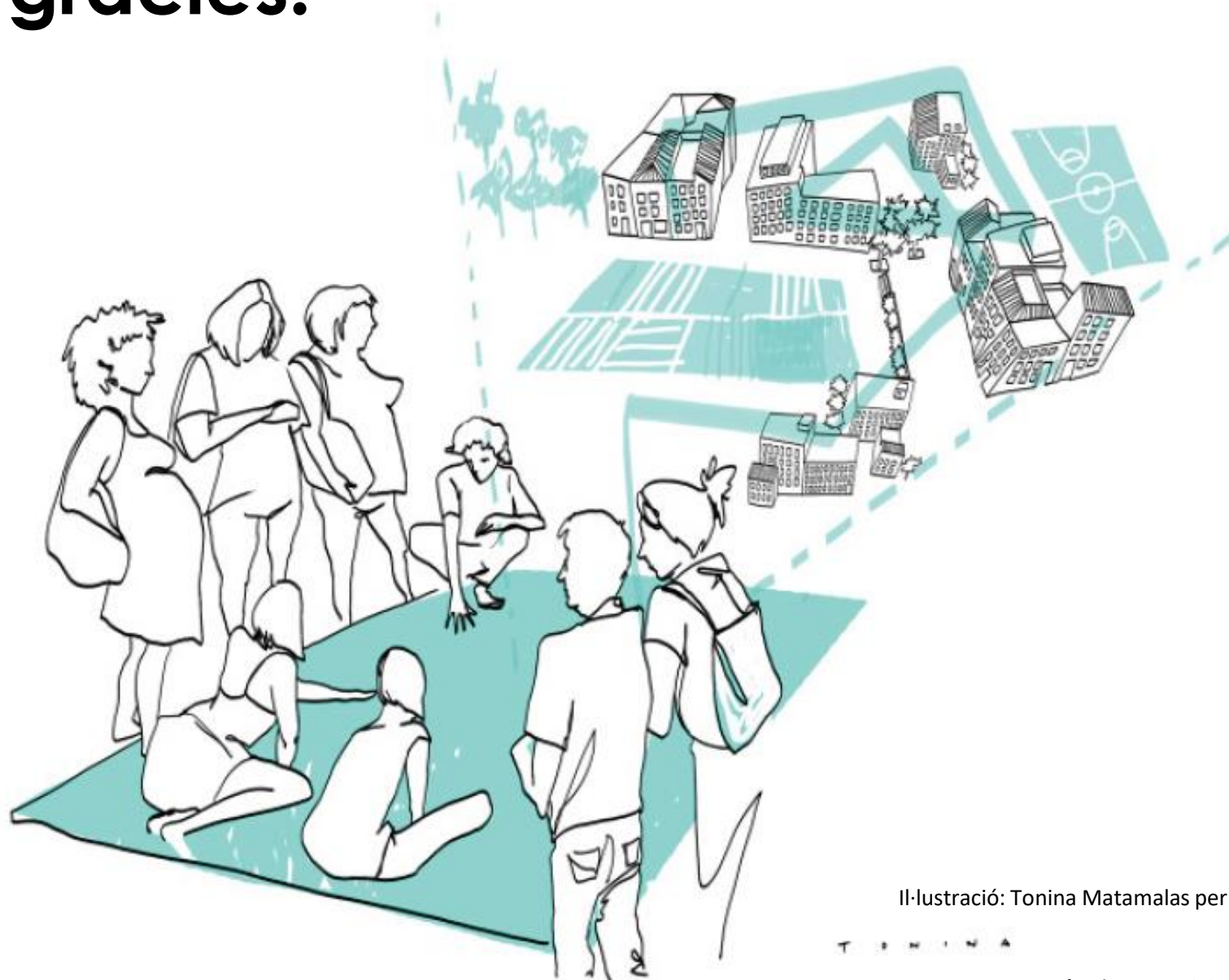
Canvi de paradigma

Del sistema productiu i capitalista a un model que posi la sostenibilitat de la vida al centre
La crisi ambiental també és una crisi de les cures

Il·lustració: Tonina Matamalas per a Col·lectiu Punt 6

Moltes gràcies!

Il·lustració: Tonina Matamalas per a Col·lectiu Punt 6

T O N I N A